

2010-CU İLİN ƏSAS MÜSABİQƏSİ (EIF-2010-1(1)) ÇƏRÇİVƏSİNDƏ YERİNƏ YETİRİLMİŞ LAYİHƏ ÜZRƏ ELMİ NƏŞRLƏR VƏ ƏSAS ELMİ NƏTİCƏLƏR

Xəzər nərəkimiləri çoxalmaq üçün Kür çayı ilə Varvara su anbarına qədər qalxırlar. Kürüdən çıxdıqdan sonra onlar axınla dənizə gedərək həyatlarının qalan hissəsini cinsi yetkinliyə çatana qədər dənizdə keçirirlər. Nərə körpələrinin Xəzərə yolu dənizin Kürəğzi hissəsindən keçir. Bundan başqa süni yolla balıqartırma zavodlarında yetişdirilən nərə körpələri də Xəzərin Kürəğzi hissəsindən dənizə daxil olurlar. Ona görə də dənizin bu hissəsinin qida ilə təminatı nərə körpələrinin sonrakı taleyini müəyyən edir. Ona görə də bizim tərəfimizdən Xəzər dənizinin Kürəğzi hissəsinin yem bazası öyrənilmişdir.

Layihə başa çatdıqdan sonra aparılan tədqiqatlar da Xəzər dənizinin Kürəğzi hissəsinin bir çox vətəgə əhəmiyyətli balıqlar üçün yem bazası kimi əhəmiyyətini təsdiq etmişdir. Dənizin bu hissəsinin zooplanktonunun orta biokütləsi (380 mq/m^3) Cənubi Xəzərin digər hissələrinin göstəricilərindən xeyli yüksəkdir. Alınmış nəticələrə əsaslanaraq demək olar ki, ümumi biokütlənin əsas hissəsi şaxəbiçgili xərçənglərin ($215,3 \text{ mq/m}^3$) və kürəkayaqlı xərçənglərin ($166,3 \text{ mq/m}^3$), az hissəsi isə rotatorilərin payına ($1,6 \text{ mq/m}^3$) düşür. Plankton infuzorlara gəldikdə isə onların sayları çox olsa da (670 fərd/l-ə qədər) əmələ gətirdikləri biokütlə demək olar ki, rotatorilərininki ilə bərabər olub $1,27 \text{ mq/m}^3$ -ə çatır. Dənizin bu hissəsində zooplanktonun yayılma xüsusiyyətləri əsasən Kür çayının axını ilə yəni biogen elementlərin miqdarı və Xəzər dənizinin bu akvatoriyasının suyunun duzluluq dərəcəsi ilə müəyyən edilir. Bizim tərəfimizdən alınan nəticələr dənizin bu hissəsinin bir çox qiymətli vətəgə əhəmiyyətli balıqlarının, o cümlədən nərəkimilərin körpələrinin və cavan fərdlərinin qidalanma yeri kimi böyük əhəmiyyət daşıdığını təsdiq edir. Kürəğzi hissəsində qidalanan nərəkimilərin körpələri sonralar dənizin digər hissələrinə miqrasiya edirlər. Ona görə də sonrakı illərdə Xəzər dənizinin digər hissələrində də onların yem bazalarının öyrənilməsi üzrə tədqiqatlar davam etdirilmişdir.

No	Nəşr haqqında məlumat	Tam mətn
1	<p>Məqalənin adı: Планктон Усть – Куринского района Каспийского моря Müəlliflərin S.A.A: Джалилов А., Алекперов И. Nəşrin adı: Юг России: экология, развитие. 2014, №1, с.122-128 E-link: https://ecodag.elpub.ru/ugro/article/view/10 DOI: https://doi.org/10.18470/1992-1098-2014-1-40-47 İndekslənmə: https://ecodag.elpub.ru/ugro/about/editorialPolicies#custom-1 İF: -</p>	
	Nəşr haqqında məlumat (Tezislər)	
1	<p>Tezisin adı: Распределение ветвистоусых рачков (Cladocera) в Усть – Куринском районе Каспийского моря Müəlliflərin S.A.A: Джалилов А. Nəşrin adı: Материалы IV международный научно-практический конференции "Проблемы сохранения экосистемы Каспия в условиях освоения нефтегазовых месторождений", 11-13 октября 2011, Россия, Астрахань, 2011, с.89-94</p>	

2	<p>Tezisin adı: Оценка кормовой базы мальков осетровых в районе Устье – Куры Каспийского моря</p> <p>Müəlliflərin S.A.A: Джалилов А.</p> <p>Nəşrin adı: Материалы XII международный научно-технический конференции. "Современные методы и средства океанологических исследований" (МСОИ-2011), 23-25 ноября 2011, Россия, Москва, том.1, с.197-201</p>	 A small icon representing a PDF document, featuring a red 'PDF' label at the top, a white document shape with a red Adobe logo in the center, and the word 'Adobe' at the bottom.
---	---	---